

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
Hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt áron számít fel.

A költségvetés kritikája.

Lukács László pénzügyminiszter nagy beszéde után, amellyel az állam 1911. évi költségvetését benyújtotta a Házhoz, el voltunk készülve arra, hogy a megboldogult koalíció szócsövei nem fognak az elragadtatás hangján megemlékezni az exszpozéről. De hogy annyi alaptalan gáncscsal és szemrehányással illessék a pénzügyminisztert és vele együtt az egész kormányt, arra nem számítottunk. Igaz, hogy Lukács László szürke költségvetést tervezett a Ház elé, amely nem tartalmaz semmi meglepő szenzációt, — de éppen ennek kellene örülni, mert a koalíciós gazdálkodás után nem lett volna az ország nagyon meglepve, ha Lukács az ötvenezer koronás szüficit helyett nagyobb deficitet áll elő.

Az a kérdés, megvan-e az országban az a gazdasági ereje, hogy folyton fokozódó igényeit az adózó polgárság túlterhelése nélkül fedezni tudja? Ezen a kérdésen fordul meg minden költségvetés jelentősége, értéke és realitása. Az a költségvetés, amelyet Lukács László pénzügyminiszter a Ház elé terjesztett, magában foglalja a választ és kérdésre. Nagyjában konstatahatjuk, hogy az ország teherbíró képessége még ma lépést tart az államháztartás igényeivel, de nagyon közel jár ahhoz a mesgyéhez, hol az árny a kettő között könnyen megbillenhetne.

Lukács László exszpozéja tárgyilagossá tekintést nyújt az államháztartás bonyolult mechanizmusába. Hogy sem nagy sikereket, sem okot valami diadalmas kitörésre nem nyújt, magától értetődik, mert hiszen a pénzügyminiszternek ezúttal szigorúan kellett ragaszkodni a normális költségvetés helyreállításához. Minthogy az 1910. év költségvetése kiesett, az 1911. év költségvetésében két esztendő költségvetési fejlődését kellett beállítani, ami annál nehezebb munka volt, mert az előző kormány igen nagy mértékben tágitotta már a kiadási kereteket. Arról pedig gondoskodni kell, hogy a természetes fejlődés útja meg ne akasztassék. Tehát ami már benne van a költségvetés rendes tételei között, azt onnanté kidobni nem lehet. És amit a már meghozott törvények elrendelnek, arra a költségvetésben meg kell találni a fedezetet. Ezeket figyelembe véve, a jövő évi költségvetés ezt a képet adja:

Az 1911. évi kiadások az 1909-iekhez képest 148,4 millió, illetve — ha a 32 millió korona átmeneti kiadást és beruházásokat levonjuk — 116,4 millió koronával üvekednek. Ebben az összegben két év költségvetési emelkedése foglaltatván, egy-egy évre 58,2 millió korona esik. Ez átlag jóval kisebb az 1904—1909-iki, tehát a koalíciós korszakbeli átlag-emelkedésnél, amely évi 90 millió koronával fokozta a kiadásokat. A mostani emelkedésben főrésze van az állami üzemeknek, 70 millió koronával, ami az egész kiadási többletnek több mint fele. Ez a nagy kiadási többlet az üzemek folytonos fejlődésével áll kapcsolatban és a bevételek fokozódásában találja kiegyenlítését. Itt produktív milliókról van tehát szó. Nem mondható ugyanez az államkölcsönök növekvő kamatterhérről, a nyugdíjak emelkedéséről és a tisztviselők fizetésjavításáról. Ezek, valamint Horvátország beligazgatási költségeinek emelkedése és egy csomó oly törvény, amely új kiadásokat rögzít meg a budgetben, teszik ki azt a negyvenhat milliónyi költség-többletet, amely az állami üzemek többletén felül mutatkozik. A pénzügyminiszter exszpozéja alkalmával bejelentette hogy e törvények közül egynémelyiknek revízióját fogja javasolni, mert ezek a kézi törvények összesen 17 millió korona új terhet jelentenek. Hogy melyek e törvények és mennyiben indokolható azok módosítása költségvetési tekintetéből, ahhoz majd akkor lehet csak hozzászólni, ha a kormány azokkal előáll.

A bevételeket a pénzügyminiszter 1537 millió koronában állapítja meg. Ez 143 millióval több, mint amennyit 1909-re állapított meg az akkori költségvetés. De itt is két évi fejlődésről tehát átlag évi 72 millióról van szó. E bevételi többletnek több mint felét természetesen a pénzügyi reszort szolgáltatja.

Aki tehát csak egy kissé is igazságos akar lenni, annak be kell látnia, hogy a „szürke” exszpozéért elismerés illeti meg Lukács Lászlót, akinek bizonyára nagy fáradságába került, ami minden jogos igényt kielégítve, összeállította a jövő év költségvetését.

Mi a legnagyobb súlyt arra helyezzük, hogy az ország gazdasági ereje a termelés fokozásával növezzék. A mezőgazdaság fejlesztése és a valódi nagyipar megteremtése a csatának a pénzügyminiszter exszpozéjában.

Régóta és sok kormány hirdette ezt az elvet és ígérte annak megvalósítását. Sokat, talán beszéltek róla, de bizony aránytalanul keveset tettek érte. A pénzügyminiszter most csak két mondatban szól róla; talán a kormány ezúttal valóban többet fog cselekedni.

Tanulságok. (R.) A ki a közel multakat vizsgálja, hogy tanulságokat merítsen belőle a jövő feladataihoz, meg kell, hogy lássa a koalíciós kormányzás bukásában az erkölcsi okok fontosságát. Számos politikai potliást, pénzügyeink megrendítését, nemzeti békeknek megingását, horvátországi pozíciónk megrendülését elnézte nekik a nemzet: elnézte a kvótaemelést és a rossz gazdasági kiegyezést. Programjuk csődbejutását, ígéreteik beválthatatlanságát, ábrándjaik ürességét, reményeik alaptalanságát megtudta bocsátani. Okolta a hibás politikát, de a politikuskok jóhiszeműségében megbízhatott. A körülmények nehézségeire hátrithatta a vereséget és minél inkább látta be, hogy milyen leküzdhetetlen tárgyi nehézségek folytán lehetetlen a győzelem, annál enyhébben itélhette meg a személyi momentumokat. De midőn a koalíció vezetrei vereségüket elpalástolták, tapasztalataikat elhallgatták és tovább folytatták a már beválthatatlannak tapasztalt ígéretet; midőn tapasztalunk kellett, hogy olyan jelszavakat hirdetnek, amelyekben maguk sem hisznek, olyan programot, amelyről maguk is tudják, hogy nem lehet megvalósítani; midőn az ábrándozás helyébe a taktikázás lépett és az illúziók helyébe a tudatos ámitás: akkor a nemzet kiábrándult és a koalíciónak el kellett buknia.

Csak az a kormányzat szilárd, amelynek erkölcsi alapja van és amely nem sérti meg azokat az érzelmi momentumokat, amelyekre lételet köszöni. Tanulság ez a mai kormányzó pártra is; komoly tanulság, amelyet meg kell szivelnie. Ez a kormány a nemzeti munka jelszavával jött és a nemzet és király közötti harmónia eredményes voltának hirdetésével. Mindkét ígérteit be kell váltania.

Az erkölcsi felháborodás egy neme volt az, amely a koalíció mindent ígérő és semmit be nem váltó rendszerét elszöppötte. A nemzet hősokeket keresett volt és csak hősokeket kellett tapasztalnia; győzelmet ígértek neki és a vereség elpalástolásával meglegedtek. A szavak és tettek közötti harmóniát keresi a nemzet; komolyan munkálkodó, komoly férfiakat. Ha a mai parlament nem teljesíti kötelességét és létre nem hozza a nagyszabású, mélyreható alkotások egész sorát, — akkor a nemzet benne is csalódni fog. De mert ez a feladat a nemzet paran-

csából nehezedik rá, joggal várhatja, hogy az országgyűlés minden pártja egyaránt segítsezzék e nagy munkában és akadályokat eleje ne gördítsen. Mert különben az ország megcsalódott várakozásának minden ódiuma az akadékoskodó ellenzék fejére száll.

A nemzet itél. A nemzet komoly, alkotó munkát kíván. Az ország gazdasági és kulturális fejlesztésében látja az ország állóságának fejlesztését és e fejlesztést a dinasztiaival való egyetértésben akarja létrehozni. Értsen az ellenzék a mult tanulságaiból, eredménytelen harcokat, meddő közjogi vitákat ne provokáljon. Ne akadályozza az alkotó munkát és a nemzet és király közötti harmóniát ne bontsa meg. De értsenek e tanulságokból némely magyarellenes osztrák politikusok is. Ne akadályozzák, hogy a király és nemzet közötti harmónia valóban gyümölcsöző legyen.

Ne ábrándítsák ki a nemzetet abból az erős hitéből, hogy csak a dinasztiaival egyetértésben, Ausztriával barátságban kell a magyarságnak a maga boldogulását keresnie. Ne feledjék el bécsi parlament egyes pártjai hogy a magyar kormányt a mi tulzónk mind-egyre megvadjolják és az ország önállósága iránti közönytől gyanúsítják. Minél élesebben fordulnak ellenünk, annál nehezebb lesz Magyarországon az egyetértés és a békés munka politikájának hirdetését. Mert akkor eljön egy idő, amikor a közvélemény a munka hirdetését csak a harc elkerülése ürügyének fogja tekinteni és az egyetértés keresésében nem láthat mást, mint megalkuvást. Mihelyt pedig ez a köztudat, akkor minden kormány helyzete meggyengül és bizonytalaná válik, sohasem lesz kapható és alig lesz kormány, mely ilyen politikával megállhasson.

Azt se feledjék el a bécsi parlament bizonyos pártjai, hogy a király és a nemzet közötti harmónia eszméje ma Magyarországon rendkívül népszerű, de a népszerűség alapja nem csupán a lojalitás, mely Magyarországon mindig erős, meleg és áldozatkész maradt, — hanem az a hír is, az a remény is, hogy ez a harmónia Magyarország nemzeti érvényesülésének szilárd alapja. Rombolják le e hitet és Magyarországon ismét népszerűvé teszik a túlzó politikát. Mi megmaradunk akkor is a magunk örállomásán, — de nem tudjuk megmondani, hogy hányan maradnak ott velünk.

Mi levertük a tulzókat, ábrándjainknak képtelenségét, frázisainknak ürességét kimutattuk. Legjobbaink oda állottak a harc tüzebe és hirdette a nemzet és a király közötti harmóniát, annak előnyességét egész politikai egyéniségükkel garantálják. Itélik meg az osztrák pártok, az ő feladatuk-e mindent lerontani és e politika helytelenségéről meggyőzni a nemzetet. És itélik meg: ez a magatartás-e az, amelyivel a monarchia békéjét, erejét és tekintélyét szolgálni kell?

Reformkiállítások.

Előtünk fekszik az 1911. évi állami költségvetés; amint a belügyi tárca költségvetését átnéztük, azon szomorú tapasztalatra jöttünk, hogy a községi közigazgatás reformjának közeli időben leendő bekövetkezése iránt eddigélé táplált reményeink hiúknak bizonyultak, mert a költségvetés nem gondoskodik a reformokkal kapcsolatban szükséges anyagi eszközökről, amelyek nélkül pedig reformok soha végrehajthatók nem voltak.

Csalódtunk tehát akkor, amidőn azt hittük, hogy az 1911. év folyamán a községi közigazgatás reformja, melyet tovább halogatni valóságos bűn az állam jól felfogott érdekei ellen, be fog következni; csalódtunk, mert számos jel arra mutatott, hogy a reformok iránti hajlandóságot azok valószínűsége fogja betetőzni.

Minket a közérdek magasabb szempontjai vezérlelnek s amint tisztán a jól felfogott közérdek indított bennünket arra, hogy a reformok valószínűségeért harci sorompóba szálljunk, éppen úgy e közérdekek biztosításának lehetősége iránti aggodalom késztet bennünket most felszólalásra.

Régen tisztába vagyunk azzal, hogy a községi közigazgatási és ezzel kapcsolatban a jegyzők helyzetének és jogviszonyának tisztázása és rendezése immár nem halasztható.

A községek anyagi ereje immár összejoppanóban van; az általuk végzendő állami igazgatási feladatok óriási tömege nemcsak jegyzők tevékenységének nagy részét köti le, nemcsak az azok mellé szervezett segéd-erők ugyaszólván összes idejét veszi igénybe, hanem anyagi erejükön felül álló költekezésre is készteti őket. Állati, emberi ragályok, összes költségei a községek házi pénztárt terhelik, jóllehet, az egy községben fellepett, akár emberi, akár állati járványok előjása, elhurcolásának meggátálása állami érdeket képez.

A községek saját költségükön végeztetik az egész adóügyi közigazgatást, kivétel, könyvelik és nyilvántartják, behajlják a közadókats azokat beszállítják az illetékes kir. adóhivatalba s mindama költségeket, amelyek e munkálatok teljesítésével járnak, viselik, sőt még a községi pénztárt terhelik a kir. adóhivatali székhelyére felutazó előjárók napidij és utiköltsége címén felmerülő kiadásai is.

A községek tartják fenn jobbra az iskolákat, vagy legalább az 1868: XXXVIII. törvénycikk értelmében az egyedül kötelezett iskolafentartók, már pedig kétségtelen, hogy iskolák fentartása is egyenesen állami feladat, mert hiszen az államnak és nem a községnek hivatása, hogy maga részére polgárokat nevel.

A községeknek ilyenénképen állami feladatokkal való túlterhelése két irányban jelentkezik a községekre nézve hátrányosan ezek: amennyiben a község nem szaporítja munkaerőjét, akkor elhanyagoltatnak a község saját ügyei, mert a hivatali személyzet nem képes megküzdeni a fokozódó állami feladatokkal s így kénytelen a belügyek intézése körül kisebb tevékenységre szorítkozni, mivel az állami feladatok körében előálló mulasztások súlyos büntetésekkel torolotatnak meg, amennyiben pedig munkaerőjét szaporítja, hogy ugy az állami igazgatási feladatok által felszínre vetett teendőket elláthassa, mint az önkormányzati s a községi élet körében felmerülő kérdéseket megoldhassa: anyagi erejét kell a megpattanás határáig töltesíteni, polgárai teherviselési képességét kell a végsőkig, sőt addig megerőltetni, amely ponton túl már a terhek hordozására mód és lehetőség nincs.

Mindkét irányban jelentkező hátrány egyszégtelen helyzetet teremt. Ha a község saját belügyeit nem kezeli a kellő intenzivitással, ha elhanyagoltatnak ama fontos és hatalmas érdekek, amelyek az önkormányzati élet erőteljességében nyerhetnek csak teljes kielégülést, a községek fejlődése ölt retrograd irányt s kiaknázatlanul maradnak azok a jelentős anyagi erők, amelyek kiemelése a községek modern fejlődésnek eszközeit képezik s Magyarország községei évtizedről-évtizedre változatlan külső képpel állanak mint élő anachronizmusok a civilizáló hullámzó tengerrel; ha pedig a község oly létszámu és fizetésű alkalmazottat tart, hogy minden irányú feladatokra betöltésére kellő munkaerővel rendelkezik az ezek alkalmazásával és ellátásával járó terhek annyira felemészítik anyagi teljesítési képességét, hogy a fejlődés anyagi eszközei teljes hiányában lehetetlenség rá nézve a modern intézmények tervezési kidolgozásánál meg-

szebb jutnia s e terveket nem képes a gyakorlatban megvalósítani.

A két hátránnyal szemben az orvoslásra is két expediens kínálkozik. Vagy fel kell menteni a községeket a sorosan vett állami feladatok teljesítése alul, vagy oly összegű subvencióval kell őket ellátni, hogy ennek mérvbe lehetővé tegye reájuk nézve saját ügyeik kellő istápolását is.

Mi kezdettől részletesen és több ízben kifejtett indokainknal fogva amaz álláspontnak voltunk és vagyunk hívei, hogy a községek az állami feladatok egy részének az adóbeli exekutívának teljesítése és az iskolafentartási kötelezettség alul felmentendők, mert az így felszabaduló s a község belételeiben felhasználható szellemi erők tevékenységének eredményét sokkal többre értékeljük, mint az adandó subvenciót, mégis, mint első lépést, amely a mai lehetetlen helyzetből kijvezető útra visz, örömmel fogadjuk volna a megoldásnak oly módját is, mely a községek javára megfelelő évi államsegélyt biztosít.

Sajnos azonban az 1911. évi állami költségvetés nem nyújt reményt ahoz, hogy minális óhajtsáink teljesítésében is bizhassunk; a költségvetés egy tétele sem érinti e községeknek akár az állami feladatok érintett részétől való feloldását, akár a községek anyagi támogatását, sőt a követtett adók bevételi címének magasabb összegű előirányzata arra enged következtetni, hogy a községek borítal- és hűsfigyaszatási adók fejében az eddigénél még nagyobb mérvben meg lesznek terhelve.

A községi jegyzők helyzete sem tartható mai állapotban; jogviszonyunk, amely ellátásuk kérdése, szolgálati pragmatikájuk, ezzel kapcsolatban fegyelmi szabályaik megalkotása előlépésük rendezése, mind oly égető dolgok, amelyek halogatást nem tűnnek, de a költségvetésből éppen nem tüköröződik ki az így irányú reformokra való készség megnyilvánulása.

Ujdonságok.

Szentes, 1910. november 3.

— Halottak estéje. Fájdalmas zizegés-sel suhan el a Mulandóság szele a temető néma lakói felett. Azok, a kik ott lent pihennek: nem törődnek az élet nagy és kis küzdelmeivel. Van a kiket közülök virágjában tört le az élet kíméletlen szele; van a ki a cél elérése előtt dült a sírba; van: a ki az élet apró tragédiáit leküzdötte, — remélvén, hogy a vég katasztrófát elkerülheti — fátumát még sem kerülhette el. Mert az élet jogában születettünk ugyan, de az elkerülhetetlen halál bélyege már születésünk pillanatában homlokunkra van sítve. Az emberiség nagy része nem képes elhinni a teljes és tökéletes megsemmisülést. A kereszténység nem osztja a Buddhaismus Nirvánáját. Hisz a feltámadásban s hisz egy szebb és jövő életben. Nem bir megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy az a sok küzdelem, remény és vágyakozás, melynek itt a földön életét szentelte, valahol máshol megvalósulást ne nyerjen. Tápót merit erre nézve nem csak a vallásból, hanem Tyudal, Büchner és sok nagy gondolkodóknak: az Erő megmaradás törvényének, matematikailag bebizonyított igazságából. Még a kétkedőket és a legrosszabb pozitivistákat is elviszi a temetőbe a halottak bús estéje, hogy elhunyt kedveseik sírját virágokkal hintse be. Virágokkal! Az emlékezet édes büs virágaival! A szentesi temetők sírhalmjai is elváltak árasztva estén virágokkal és koszorúkkal s a sírhatott fedő virágok az emlékezés fájó könnyeivel lettek megöntözve. Ezer és ezer gyertyaláng gyúlát ki s a temető titokzatos fényleppellel

volt betakarva. Este 7 óra tájban sötét felhők gyülekeztek az égen. Megeredt a zápor. Megindult a szél. Kioltotta az apró méceseket s néhány perc múlva üres lett a temető.

— Istentisztelet a tanyák közt. November 6-án, a jövő vasárnap délelőtt 9 órakor P a p Lajos ref. körlelkész a belső-dónáti állami iskolánál istentiszteletet tart.

— Hieronymi Károly üdvözlése. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszterhez a szegedi kereskedelmi és iparkamara a következő üdvözlő táviratot küldte: Kamaránk mai teljes ülésében foglalkozott azzal a nagyszabású beszéddel, melyely nagyméltóságod a kamarák tisztelgő küldöttségének üdvözlő beszédére választott. Őszinte örömmel igaz lelkesedéssel és a jövő iránt teljes bizalommal fogadta ezt teljes ülésünk, mert ebben biztosítékát látja annak, hogy nagyméltóságod a kamarának, mint legális érdekvéviselőnek intenzív közreműködését alkotó munkájában érték szerint igénybe kívánja venni; a magunk részéről biztosítjuk nagyméltóságodat, hogy áthatva hivatásunk tudatától teljes odaadással állunk rendelkezésére. Tisztelettel: P e r j e s s y László titkár.

— Tisztujtítás a városnál. Mai nap több tisztai állás lesz betöltve a városnál dr. Nagy Sándor alispán, mint a tisztujtítókész elnökének vezetése mellett. A pályázók névsora a következők: A közpénztári ellenőri állásra pályáztak: Gombai Sándor, Vangel Ignác, Dr. Sulez Gyula, Tóth Elek, Kiss Béla. A z a d ó p é n z t á r i t i s z t i állásra: Gombai Sándor, Szabó Imre, Vangel Ignác, Tóth Elek, Kiss Béla, Dóczy Imre. A z a d ó t i s z t i állásra: Gombai Sándor, Szabó Imre, Kréter István, Dóczy Ferenc, Vangel Ignác, Csúsz János, Tóth Elek, Dóczy Imre, Gulyás János.

— Huszonöt év. A szegedi ügyvédi kamara közgyűlése kiváló működése, elismerése mellett meleg hangon üdvözölte dr. Péter Albert szentesi ügyvédét abból az alkalomból, hogy most ünnepelte ügyvédségének huszonöt éves fordulóját.

— A mindiszti polgári kör. A mindiszti polgári kör választmányát folyó hó 29-ére hívta össze Koncz Lajos vál. elnök. Ez alkalommal megemlékezett a választmány egyik tagjának: Fekete Lászlónak való távozásáról, indítványozta az elnök, hogy fejezze ki sajnálkozását a választmány a fölött, hogy Fekete László a községből eltávozik, másrészt pedig adjon örömeinek kifejezést a fölött, hogy a vármege törvényhatósági bizottsága folyó hó 21-én megtartott közgyűlésén oly imponáló módon megnyilatkozott többséggel választotta meg a csongrádi járás főszovalbírájává. Az indítványt a teljes számban megjelent választmány egyhangulag fogadta el s erről Fekete Lászlót jegyzőkönyvi kivonat kapcsán értesíteni rendelte.

— Megeredt az áldás. A hosszú, száraz ős, ugylatszét véget ért már. Vasárnap virágóra megjött az eső amit már olyan-olyan redőn vartak a gazdák. A föld száraz, kemény volt s a vetés bizony nagyon lassan fejlődött, de a pusztító mezei emberek annál jobban szaporodtak. Most már azonban nedves lesz a föld, kikelene a hant alá takart búzák s az emberek száma bizonyosan megfogyatkozik. A földből, a vetésből élő gazdák pedig hálatel szívvel néznek az égre, ahonnan végre megeredt az áldás . . .

— Az át nem adott vasúti jegyek. Felelőtlenségéből, néha pusztá kedvtelésből eléggé gyakran fordul elő, sőt mondhatni, napirenden van, hogy az útasok nem adják át a végállomásokon, vagy egyáltalán ott ahol leszállanak, a vasúti jegyeiket. Ez természetesen nagy akadály a jellenőrzésnek s így most a kereskedelmi minisztériumban oly rendelkezés megalkotásán fáradoznak, amely az utazóközönség hanyagságának, venné A legújabbban várható kereskedelemügyi miniszteri rendelkezés alapjául a menetjegy be nem szolgáltatása, bárha azt nem is hasznából mulasztják el a büntető törvénykönyv értelmében okirat elmulasztás vétsége, tehát büntetendő cselekményt képez.

— Sok pályázó a postán. A kereskedelmi miniszter körrendeletet adott ki az összes posta és táviratigazgatóságokhoz, hogy a jövőben nem részesíthetik előnyben a kiszolgált altiszteket, mert a posta és távirat hivataloknál oly nagy a tanfolyamot végzetek száma hogy a kiszolgált altisztek miatt nem lehet őket sem melőzni.

— Rendelet a koleráról. Még mindig itt kóvályog a fejtünk fölött a koleraveszedelem réme. Csak a járvány mértéke csökkent. A belügyminiszter rendeletet intézett az ország valamennyi törvényhatóságához és újabb utasításokat adott arra, hogy a járvány kiújulását milyen intézkedésekkel előzzék meg. A rendelet szerint szigorúan fogják ellenőrizni az eltiltított betegségeket. Szükség esetén csendőri karhatalommal vizsgálják meg a betegeket, épp ilyen figyelmet fordítanak a mezőgazdasági munkások megvizsgálására. Számon tartják a munkások utazását, indulási és érkezési idejét. A hajókra, hajósokra és tutajosokra vonatkozóan külön intézkedik a miniszter és figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy az összes kolerarendeleiteit szigorúan tartsák be.

— Ötven kilogram cukor egy ládában. A fűszerkereskedőknek régi sérelme, hogy 50 kg. számlázott cukor helyett csak 49 kg.-ot kapnak a ládában. Emé sérelem megszüntetéséért a Magyar Fűszerkereskedők Országos Egyesülete felterjesztést intézett a Magyar Általános Hitelbankhoz, mely a kérelmet a cukorgyárak eladási bizottsága elé terjesztette. A cukorgyárak eladási bizottsága méltányosnak tartotta a fűszerkereskedők kérelmét s elhatározta az új kampánytól kezdve 50 kg. netto sulyu cukrot ad egy ládában.

— Az ápoló rémtette. Pittner Antal cipész mestert ez év április 8-án a szegedi közkörház elmebeteg-osztályára szállították. Három nap múlva reggel Pittnert halva találták és a hullán sérüléseket vettek észre. A boncolás megállapította, hogy nyolc bordája eltört és a belek szét voltak szakadva. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy Pittnert, akin kitört a dühöngés, Póka Ferenc ápoló pokróccal leverte és addig ütötte a kövezethez, amíg meg nem halt. Az esküdtbíró Pókát másfél évi börtönrre ítélte.

— Országos harangozás. Az Országos Kath. Szövetség a november hó 13—15-éig tartandó katolikus nagygyűléssel kapcsolatban az összes egyházmegyék hatóságát megkereste, hogy november 12-én, mint a nagygyűlés előestéjén az esteli harangszót megelőző félóránban a harangozást az összes templomokban elrendeljék. Az utolsó napra, november 15-én este a budavári koronázó templom magas tornyán toronyzene lesz.

— Gazdák figyelmébe. A Csongrádvármegyei Gazdasági Egységlet a K ó s z e g i-féle talajművelő gépet folyó évi november hó 5—7 és 8-dik napján, ha azonban az eddigi esőzés miatt 5-én szombaton, dolgozni nem bírna, az esetben 7-én hétfőn kezdi meg munkáját — a vásárhelyi út mellett, Nagy Ferenc takarékpénztári igazgató birtokán. — Ezen szántógép megtekintésére annyival is inkább felhívjuk a gazdaközönséget, mivel a Kőszegi-féle talajművelő, az eddigi ismert szántógépektől eltérőleg, motoros és kapu rendszerű, vagyis tüzelő anyag nem kell hozzá és a földet felkapálva, teljesen megporhanyítja. — Az Egyesület Elnöksége.

— Az újtelepesek kérelme. Az alsóréti munkástelep, majdnem teljesen fel van építve. Egyszerű kubikos családok találtak ezen a helyen nyugalmas otthonra s azzal a megnyugtató öntudattal hajthatják fejüket a munka után édes álomra, hogy az időjárás szeleslyei ellen s a j á t h á z u k védi meg őket. Mert nagy dolog az, ha az ember a sajátjában lakhatik! Nem kell örökkösen id-oda hurcolkodni, a házi urral perpatvart folytatni; a kinek az is baj, ha a szegény ember ija-fija elküldi a gyermekét jökekedvényben, vagy szaladgál az udvaron. Hálás szívvel is vannak Dr. Cicatricis Lajos volt alispán s megyénk jelenlegi érdemű főispánja iránt, hogy oththon építették a számukra. Nem is mernek már többet kérni, hiszen többet kaptak mint reméltek. Pedig a szegény munkás telepeseknek volna még valami alázatos kérni valójuk. Csak úgy, — szívalatt terjesztették elő a kérelmüket. Azért eszednek ugyanis a derék munkások, hogy a Főispán ú s vele egyetértőleg Szentes város jószívű polgármestere s a nép sorsának minden javítását elősegítő városi képviselőtestület, karöltve hasonlóan, hogy esténként néhány lámpa világítsa az utcákban s a városból kivezető ut legyen legalább látható. Sommásan összefoglalva arra kérik az intéző köröket, hogy a kurcai hidtól néhány villamos lámpát állítsanak fel a város, s a Budai-féle teleptől a görgösi dűlőig vezető vonalig a műút jobb felől mellétek téglajárdával burkoltsa be. A kérelemnek, — azt hiszük, — meg lesz az eredménye. Tudunkkal a telepesek a kézimunkát kézzel díjnélkül teljesíteni.

— Szeszifűző tanfolyam. A kassai m. k. gazdasági akadémia 1911. év január hó 5-től 20-ig szeszifűző tanfolyamot tart. Ezen tanfolyam célja megismertetni a résztvevőket a szeszgyártás elméletét és a szeszgyártás terén felmerült újabb vívmányokat, az ellenőrző vizsgálatok végrehajtását és a moslék értékesítését. A tanfolyamon részt vehet minden gazdasági és szeszgyártulajdonos, aki legkésőbb f. év dec. 25-ig ebbeli szándékát levélben bejelenti. A tanfolyam csakis az esetben tartatik meg, ha legalább is 10 résztvevő jelentkezik. A tandíj 50 korona. Bővebb felvilágosítással az igazgatóság szolgál.

— Elfogott tolvaj. A szombati hetivásárban Maróti Ferenc dorozsmai földbírtokos egyik Laudon-utcai vendéglő udvarára állt be kocsjával. A lópokrócotok a saját kocsjába tette hogy jobban megőrizzék. Ennek dacára Pávó István 36 éves szegedi csavargó aki már sokszor volt lopás miatt büntetve, ellopta a pokrócotokat, de rajta vesztett, mert a rendőrök meglátták mikor a zsebjáraknál értékesíteni akarta azokat. Lopás büntetése miatt eljárás indítottak ellene.

— Dohánybevéltás Szegeden. A m. kir. dohánygyédek központi igazgatóság Szegeden a dohánybevéltásra január 2-ikától február 8-ikáig terjedő napokra tűzte ki.

— Dr. Miskolczy Leó budapesti fogorvos, aki hosszabb ideig működött az „Irgalmasok” budapesti kórházának fogászati osztályán, Szegeden telepedett le és rendel fog- és szájbetegnek Szegeden, Takaréktár-útcá 2. szám alatt, Arany János-útcá sarkán. 4—2

— Mindennemű papíros és írószerek, papírszakok, csomagoló, felvágó és (csipke) állvány papírosok, valamint szentesi és különféle képes levelezőlapok nagybani eladása, viszont eladóknek *Saigyi Desszénél* Petőfi-szálló épületében.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

Scott-féle Emulsió-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönhető nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkenyészett inyknés és meggyengült emésztésnek.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 20 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt kérjük figyelembe venni.

Felcélós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Kiadótulajdonos a „Szentes és Vidéke” könyvnyomdá

Értesítés.

Ezennel értesítem a t. közönséget, miszerint gőzmalmomban a hengeren való őrlést November hó első hetében a malmom átalakítása miatt megszüntetem.

Ezen munkálatok k. b. négy hétig fognak tartani, a mikor is a magas őrlésű malmok mintájára teljesen ujjonnan berendezett malmomban, ugy a kereskedelmi, mint a vám őrlést újból meg fogom kezdeni. A köveken való őrlés és darálás addig is akadálytalanul folyik.

Az őrlési szünet tartamára mindennemű lisztekben elegendő készlettel láttam el magam, s így azok nálam ezentúl is beszerezhetők.

A t. közönség további jóindulatába ajánlja magát,

3—2 ifj. Zsoldos Ferencz.

A legjobb

Cserépkályhát

és

Takaréktűzhelyet

csak

MAZURA VILMOS

cserépkályha készítő készíti a vasút-állomással szemben. 10—9

Tiszta és jó bor!!

Lakodalom

Névnep

Banketok

és

Bálakra

különféle borok, tisztán és jóminőségben, a legolcsóbb ár mellett — kis és nagymennyiségben kapható.

Szentes, 1910. okt. hó.

Tisztelettel:

CZEGLÉDI FULÓP
vendégfő.

726 szám. 1910—vegrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szent s kir. járás-bíróságnak 1909. évi V. 481/3, 522, és 581. számú végzése következtében Dr. Végman Ferencz ügyvéd által képviselt szegedi ügyvédi kamara javára 780 Kor. s jár. erejéig 1909. évi szept. hó 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1548 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m. házi bútörök nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járás-bíróság 1909-ik évi V. 581/7. számú végzése folytán 557 K. 74 fill. tőkökötvetelés, hatr. ennek a végzésekben jelzett napoktól járó 5 százalék kamatai, egyharmad százalék váltódíj és eddig bíróság már megállapított költségek erejéig, a Szentesen, Tóth József-utca 21 sz. a. leendő megtartására 1910. évi nov. hó 10-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Szentesen, 1910. évi okt. hó 27. napján.

Végh Sándor
kir. bir. végrehajtó,

Földbirtok, Baranya me-

gye S á s d községben, egy 1800 holdas terjedelmű birtok melyen 600 000 korona kölcsön van, 54 ökr, 15 ló, 450 birka és egyéb felszereléssel 80—100.000 korona készpénzzel megvehető.

Bővebb felvilágosítást ad Székely József fakereskedő.

Székely József

gőzmalmában

egy három és egy négy méter hosszú

hengerszita

selymekkel bevonva eladó, Ugyanott

saját őrlésű korpa

olcsó árban, valamint

Szélmalom tengelynek

alkalmas

t ö l g y f a

kapható.

Ugyanott helybeli takarékpénztári részvények vétetnek.

Dr. Révész Ferenc

Ügyvéd irodáját

Dr. Reis Samu orvos Kossuth-útcái házában megnyitotta.

Értesítés.

Értesítem a t. közönséget, hogy gőzmalmomban az üzem a f. évi november hó 4-től 7-ig négy napon át, vagyis péntektől. a jövő hétfőig, átalakítások miatt — szünetelni fog.

Székely József.

Folyton égő

M E T E O R

és

PRÉMIER

kályhák

nagy választékban

kaphatók

Tones Gyula

vaskereskedőnél, Szentesen.

